

LITWINI ATAKUJĄ KLAJPEDE

PORT GDAŃSKA NIE ZASPAKAJA POTRZEB POLSKIEGO EKSPORTU

Polska ogląda się za drugim portem handlowym dla swego wywozu

GDAŃSK, 13 stycznia. — Port Gdańsk okazuje się już nie wystarczającym portem dla polskiego handlu szczególnie wywozowego, jak wynika ze sprawozdań polskiego ministerstwa handlu i przemysłu. Powodem niewystarczalności portu gdańskiego dla handlu polskiego jest polityczna gospodarka rządu wewnętrznego miasta Gdańska, która mimo faktu, że Gdańsk jest wolnym miastem — pod opieką Ligi Narodów, znajduje się w rękach Niemców, którzy przeszkadzają Polsce we wszy- skich transportach handlowych, a wreszcie odmienne zarządki nad ujściem Wisły które wyjątkowo był przynajmniej Polsce — Radzie Portowej. W każdym krytycznym momencie okazywało się, że Pol-

ska nie ma właściwego przystępu do morza, jakie powinna mieć według brzmienia warunków wersalskiego traktatu pokoju. W obecnej chwili ruch handlowy przez port gdański jest większy, aniżeli był przed wojną i przekracza 2 miliony 500 tysięcy ton rocznie, gdy Gdańsk jeszcze był trzeciorzędnym portem niemieckim licho wyposażonym w urządzenia portowe, co obecnie jest wielką przeszkodą dla ożywionego ruchu handlowego szczególnie dla zawiązania do przystani portu większych okrętów, do których rytko małe statki mogą za- wadzić. Wartość handlowa portu gdańskiego wzrasta szybko podług gdy wartość sąsiednich portów niemieckich się zmniejsza.

TURCY GOTOWI DO WZNOWIENIA DZIAŁAŃ WOJENNYCH PRZECIW ANGLI

Gromadzą pospiesznie wojska dla zdobycia Dardanellów

KONSTANTYNOPOL, 13 stycznia. — Rząd turecki w oczekiwaniu zerwania konferencji pokojowej w Łazanie pospiesznie gromadzi wojska w Malej Azji dla zdobycia cieśniny Dardanellów. Angli również przewidują zerwanie układów pokojowych wysła- ją na wody tureckie fote przygotowaną na wszelkie ewentualności. Obrady na konferencji pokojowej po zatłuczeniu mniej ważnych spraw utknęły na martwym punkcie. Sprawa Mosul i mniejszości narodowych jest największą przeszkodą do dojścia do ostatecznego porozumienia i zawarcia pokoju.

Wróciła pieszko z własnego pogrzebu

MIDDLETON, N. Y., 13 stycznia. — Pani Minerva Toode, lat 61, która „zmarła” w domu swej siostry, pani Mary L. Yale w Burnside, przed paru dniami dostała napadu wielkiej choroby i ponieważ nie dawała znaku życia, uznano ją za umarłą. Ciało jej zabrano w trumnie do kościoła i gdy nabożeństwo za jej duszę odprawiano, otworzyła ona oczy. Po wydobyciu jej z trumny, odżyła ona silnie na tyle, że mogła pieszko z siostrą powrócić do domu.

JUTRO! JUTRO!

STOWARZYSZENIE MECHANIKÓW POLSKICH

urządza

WIELKI WIEC POZJAZDOWY

o godzinie 7:30 wieczorem

W SALI DOMU NARODOWEGO

19-23 St. Marks Place (E. 8-ma ulica) New York, N. Y.

Przemawiać będą: przedtymczasem przybyły z Polski założyciel i pierwszy prezes Stowarzyszenia Mechaników Polskich INŻYNIER A. GWIAZDOWSKI

i naczelny redaktor Nowego Świata, Bronisław D. Kuchawski

jest to jedyny zabieg inż. Gwiazdowski w okolicy New Yorku, zapraszamy więc Mechaników z całej okolicy, jako to w New Yorku, Bronx, Brooklyn, East New York, Yonkers, Jersey City, Newark, Harrison, Astoria, Masspet, Bayonne, Passaic, Paterson, Elizabeth, Staten Island etc.

Wstęp 25 centów. — Czysty dochód na Laboratorią badawczą w Polsce na ręce prof. Wójciszki-Sianorzęckiego.

Aleksander Malinowski

Otrzymujemy smutną wiadomość o śmierci jednego z najstarszych PPS-owców, Aleksandra Malinowskiego (Władka). Oddawna złożony ciężką chorobą Al. Malinowski zmarł w Zakopanem dnia 25 grudnia 1922 roku.

Al. Malinowski z zawodu inżynier, należał do trójki kierowników PPS w okresie przed r. 1905 (Józef Piłsudski, Stanisław Wojciechowski, Aleksander Malinowski). Od końca kolejowym w Łodzi w sprawie drukarni „Robotnika”, przesiedział 2 lata, 4 i pół miesiący w śledztwie. Skazany na 8 lat Syberji Wschodniej, więziony na zesłanie, szkieł z pomocą tow. 4 lipca 1902 r. Następnie mieszkał w Londynie i w Galicji, zajmując się pracą partyjną. W 1905 r. brał udział w ruchu rewolucyjnym, coraz gorszy jednak stan zdrowia zmusił go do przeniesienia się do Galicji. Tu opracował dwutomowe dzieło, w które włożył ogrom pracy i wydał p. t. „Materiały do historii PPS i ruchu rewolucyjnego w zaborze rosyjskim”. (Tom I 1893-1898, t. II 1898-1901).

Po wybuchu wojny europejskiej, pracował w służbie cywilnej Legionów. Od dłuższego czasu nie brał już udziału w pracy partyjnej, pozostając jednak wiernym stanzardowi i żywo interesując się sprawami partyjnymi.

Umysł jasny i wytrwały, człowiek szlachetny i niezmiernie sympatyczny, wybitny działacz polityczny — Aleksander Malinowski zostawał po sobie głęboki ślad w sercach wszystkich — którzy go znali.

Pogrzeb odbył się w Krakowie o godzinie 10 przed południem. Zwłoki zostały przewiezione z dworca kolejowego na cmentarz Rakowceki.

PASTOR SKAZANY NA 20 LAT WIEZIENIA

SIDNEY, O., 13 stycznia. — Zakończyła się tutaj nadzwyczajnie ciekawa rozprawa sądowa, której celem było zbadanie, kto jest ojcem kilkunastoletniego dziecka, jakie porodziła 10-letnia dziewczynka, Elizabeth Ladd Irvin, pasierbica pastora L. W. Irvina.

Początkowo przypuszczano, że ojcem dziecka jest pewien chłopek ze sąsiedztwa, ale w sądzie wyszło na jaw, iż sam ojciec utrzymywał niemoralne stosunki z dziewczynką, w rezultacie czego pozostala ona matką.

Sędzia skazał pastora Irvina od roku do 20 lat więzienia.

Bolszewicy wywożą inteligencję do obozów de- tencyjnych

RYGA, 13 stycznia. — Rząd sowiecki ma przedstawiać najbliższemu zjazdowi sowietów projekt dekretu o deportacji wszystkich przedstawicieli inteligencji rosyjskiej, którzy nie należą do partii bolszewickiej.

Przedstawiciele inteligencji mają być zesłani do obozów koncentracyjnych, znajdujących się w północnych prowincjach Rosji.

Znaczna podwyżka w liczbie zatrudnionych dzieci

WASHINGTON, 13 stycznia. — Liczba dzieci, zatrudnionych w fabrykach, młynach i innych zakładach przemysłowych — wzrosła podobno o 20 proc. od dnia w którym najwyższy trybunał o- balił federalne prawo o zatrudnieniu nieletnich.

W następnym tygodniu cały szereg delegacji rozmaitych towarzystw poświęconych opiece nad dziećmi, rozpocznie tu żywą kampanię za poprawką sen. Medill McCormicka, zabraniającego zatrudnienia dzieci w przemyśle. Samemu Gompers, prezydent Amerykańskiej Federacji Pracy jest przed wiodzącym stałą komisją, wybranej do prowadzenia odnośnie kampanii w całym kraju.

ROSJA DAJE ZIEMIE KOLONISTOM NIEMIECKIM

BERLIN, 13 stycznia. — Bolszewicki rząd rosyjski według wiadomości otrzymanych tutaj, zatwierdził nową umowę zawartą z kompanją Kruppa, która otrzymuje w południowej Ukrainie 247,000 akrów ziemi dla celów kolonizacyjnych.

Poprzednia koncepcja rządu bolszewickiego dla kompanji Kruppa, nadająca Niemcom pod kolonizację ogromne obszary ziem w okręgu kozaków dońskich nie została zatwierdzona przez kompanję Kruppa z obawy, że przy zmianie stosunków politycznych przyszły rząd kozaków dońskich mógłby unieważnić koncepcję z nieuległą z widzenia na autonomicznie przywilej organizacji kozaków dońskich, których rząd bolszewicki nie pytał się wcale o zgodę, oddając ich ziemie Niemcom pod kolonizację.

Dozorca zabity przez roz- żuszonego słonia

BAZYLEJA, 13 stycznia. — Dozorca w miejscowym ogrodzie zoologicznym został zabity przez rozżuszonego słonia, który pochwylił trąbę dozorcę za nogi i rzucił w powietrze. Dozorca uderzył głową w sufit wysokiej hali i poniósł śmierć na miejscu.

Nowa katastrofa w kopalni węgla

ST. VINCENT, Ind., 13 stycznia. — Jeden górnik został na miejscu zabity, jeden ciężko ranny, a pięciu rannych. Dozorca uderzył głową w sufit wysokiej hali i poniósł śmierć na miejscu.

AWANTURNICZA WYPRAWA NIELETNICH CHŁOPCÓW W KRAJ WIECZNOGO MROZU

BLOOMFIELD, N. J., 13 stycznia. — Trzej szkolnicy, J. D. Garrett, lat 13, Edward Minnick, lat 11 i Karol Lidner, lat 13, zaczęli wycieczkę w powieściach „Olivera Carwooda” a przygodach i życiu państwowego poligrafi angielskiej w mroźnych pustyniach północnej Kanady, postanowili sami zakwaterować tych przygod i zdobywszy kilkadziesiąt dolarów opuścili domy swych rodziców we środę w nocy. Kiedy nie powrócili do domów we czwartek wieczorem, rodzice zaginionych chłopców, rodzice zaczęli poszukiwania i egzaminacji przyjaciół chłopców, którzy jedynie mogli wiedzieć o awanturczych planach chłopców. Po uzyskaniu przypuszczalnych informacji, policja rozszłała zawołaniem do wszystkich miast powiadomiła na granicy Stanów Zjednoczonych i Kanady, aby przytrzymano młodocianych podróżników. Dotychczas jednak nie natrafiono na ślady młodocianych miłośników przygód.

NARADY W SPRAWIE RZĄDÓW W POLSCE

Premier Sikorski i lewica ignorują żądania prawicy

(Telegram własny Nowego Świata)

WARSZAWA, 14 stycznia. — Aby dojechać do porozumienia w sprawie rządów i udziału w nim klubów sejmowych, premier ministrów generał Sikorski, zaprosił na specjalne zebranie reprezentantów tychże klubów. Prawica jednak oświadczyła, że wstąpi tylko z przyczyną ukarania według prawa, a lewica nie przyznała się do dyktanda. W odpowiedzi, premier zebrania nie odwołał. Lewica postanowiła ignorować żądania prawicy. Obrady nad kwestją ukonstytuowania stałej większości w Sejmie, odbyły się spokojnie bez udziału prawicy.

Katastrofa aeroplanowa

EL PASO, 13 stycznia. — Lotnik Liabanser z Fort Bliss, został dzisiaj na miejscu zabity, gdy aeroplan którym kursował — przy nieudanej próbie spadł jak kula na ziemię i roztrzaskał się w drobne kawałki.

MIESZKAŃCY MIASTA BRONIA SIĘ W SPOŚÓB ŚREDNIOWIECZNY

Straty obydwuch stron w pierwszej bitwie wynoszą 80 zabitych i kilkadziesiąt rannych

LIBAWA, Łotwa, 14 stycznia. — Wiadomość nadesłana z Klajpedy donosi, że wojska litewskie zaatakowały dzisiaj wojska francuskie w Klajpedzie. W kilkunastogodzinnej bitwie po obydwu stronach padło 80 zabitych i kilkuset rannych.

Poraz pierwszy od kilkadziesiąt lat Niemcy i Francuzi w cztery ramię przy ramieniu, gdy niemiecka ludność Klajpedy popędziła z zapalem na pomoc 200 żołnierzom francuskiej załogi w Klajpedzie.

Obydwie strony są doskonale uzbrojone w karabiny maszynowe. Miasto Klajpeda jest obecnie podobne do średniowiecznego miasta. Kamat otaczający miasto został napełniony wodą. Powstały litewscy przecięli wszelkie komunikacje telegraficzną i telefoniczną, i miasto Klajpeda w obecnej chwili jest odcięte od świata.

MEKSYK WYPĘDZI LEGATA PAPIESKIEGO ZA ODPRĄWNIENIE NABOŻENSTWA NA PLACU PUBLICZNYM

Prawa meksykańskie zabraniają odprawiania ceremonii na miejscach publicznych

MEKSYK MIASTO, 14 stycznia. — Legat papieski w Meksyku Mgr. Fillipi rozmyślił się powściągnąć prawa konstytucji meksykańskiej, odprawiając publicznie mszę we czwartek 10-go stycznia w miejscowości Sילו w stanie Guanaajuato podczas odsłonięcia statui Chrystusa.

Konstytucja meksykańska z roku 1857 zakazuje odprawiania wszelkich ceremonii na miejscach publicznych. Mimo, że gubernator zakazał odprawiania mszy, legat papieski w asyście biskupów i prałatów meksykańskich odprawił pod gołym niebem mszę i dokonał poświęcenia figury Chrystusa, zaś dowódca żelazca fotograficzne. Legat papieski twierdzi, że nie naruszył konstytucji, bo grunt, na którym odprawił mszę należy do prywatnej osoby. Prokurator republiki Meksyku, który z obowiązku badał zajście, orzekł, że konstytucja meksykańska została pogwałcona ponieważ został odprawił nabożeństwo publicznie w czem wiodło udział przeszło 50 000 ludzi, a konstytucja zabrania publicznych nabożeństw.

Prezydent Obregon oświadczył dzisiaj, że konstytucja musi być uszanowana i obywatel meksykański, winni naruszenia jej złożyć ukarania według prawa, a legat papieski zostanie wypędzony z Meksyku.

Rząd i władze krajowe są po to, aby stały na straży konstytucji, która musi być w pełni przestrzegana. Każdy kto jest zdolny do wykonania tego obowiązku powinien odejść.

Prezydent Obregon, mówiąc o „Twierdzenie to jest nieprawdziwe. Niewietyko, że nie brakuje robotników, ale jest za wiele ręk do pracy. Nie mają robotników jedynie te fabryki, które nie placą godnego wynagrodzenia jak np. United Steel Company, która na marną staję domaga się 12-tu godzin pracy.”

Nowy Świat

zapewnił sobie BEZPOŚREDNIA obsługę telegraficzną

UNITED PRESS ASSOCIATION

W „Nowym Świecie” czytelnicy znajdują więc nie tylko najnowsze telegraficzne wiadomości z Polski, nadsyłane stale przez naszego korespondenta w Warszawie, lecz także wiadomości ze świata tak świeże, jak w największych porannych gazetach amerykańskich.

